

Korpisalmen V osakaskunta

C/O Kuhmon Kaupunki / Kari Malinen

PL 15 88901 KUHMO

Viite Hakemus 28.03.2025

Asia KALASTUSLAIN 57 § MUKAINEN ISTUTUSTAIMENTEN ALAMITAN
MUUTTAMINEN KUHMON PAJAKKAKOSKELLA

Hakija Korpisalmen V osakaskunta

HAKEMUS

Korpisalmi V osakaskunta hakee Lapin ELY-keskukselta poikkeuslupaa laskea istutettujen ja rasvaeväleikattujen taimenten alin pyyntimitta 40 cm:n osakaskunnan Pajakkakoskella.

Osakaskunnan koskivesiin on jo vuosia istutettu pyyntikokoista järvitaimenta ja koskivesien kalastuskulttuuri (paikallinen ja kalastusmatkailu) on rakentunut pitkälti niiden varaan. Osakaskunnasta riippumattomista tekijöistä pyyntikokoista yli 50 cm mittaista taimenta ei ole enää saatavilla ja sillä on ollut merkittävä negatiivinen vaikutus kalastukseen. Suurin osa kalastajista on kuitenkin hakemassa kalastusreissultaan myös syötävää saalista ja ilman istutuksia näitä elämyksiä ei toistaiseksi ole tarjolla. Laskemalla alamitan 40 cm:n lisätään mahdollisuutta saada kalankasvattajilta pyyntikokoista istutuskalaa osakaskunnan koskivesiin ja näin ollen myös kalastajalla on parempi mahdollisuus saada saaliista syötäväksi. Alinta pyyntimittaa laskemalla turvataan myös Pajakka-Akonkoski-Saarikoski reitillä pienissä määrin esiintyvän luontaisen taimenen elinkiertoa, koska kalastus kohdennetaan enemmässä määrin istutettuihin ja pyydettyväksi tarkoitettuihin kaloihin, jolloin luontaisesta lisääntymisestä peräisin olevat taimenet saavat olla rauhassa ja välttyvät ylimääräiseltä pyynnistä syntyvältä rasitukselta.

Osakaskunnan koskivesiä on kunnostettu vuosien varrella ja myös taimenien kutua on turvattu ja rajoitettu eri tarvoin. Toiveissa on palauttaa luonnonvarainen taimen elinvoimaisena koskireitille.

Koskireitit laskevat Lammasjärvestä alaspäin. Lammasjärvi on nyt osana Kuhmon

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Pohjois-Suomen
kalatalouspalvelut

Toimialue: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa,
Kainuu

Vaihde 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi

PL 8060,
Hallituskatu 3 B
96101 Rovaniemi

PL 115,
Kalliokatu 4
87101 Kajaani

PL 86,
Veteraanikatu 1
90101 Oulu

erityiskalastus- kohde hanketta yhtenä kehityskohteena kalastukseen liittyen. Poikkeusluvalla istutettu 40 cm taimen tukisi täten myös osaltaan kalaston kehitystä vesistöreitillä.

Istutettavat pyyntikokoiset taimenet tulevat olemaan Rautalammin reitin kantaa ja/tai parhaassa tapauksessa pelkästään Oulujoen vesistön kantaa. Kantakysymykset eivät kuitenkaan ole osakaskunnan päätettävissä, vaan niissä noudatetaan kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman linjauksia.

Rasvaeväleikattujen istutustaimenen alamitan muutosta 40 cm:iin haetaan ajanjaksolle 01.05.2025-31.12.2028.

VÄLITOIMENPITEET

Lapin ELY-keskus pyysi hakijalta täydennystä siihen, että millä kalastusjärjestelyillä ja kalastonhoitotoimenpiteillä osakaskunta aikoo parantaa alueen luontaisia kalakantoja. Korpisalmi V antoi seuraavan täydennyksen hakemukseen.

Vesialueen omistaja kehittää seuraavin toimin Pajakkakosken ja sen jokialueen muiden koskien kalakantaa seuraavasti:

- 1. Säännölliset istutuksen Oulujoen reitin taimenen mätirasioilla, pienpoikasilla sekä suuremmilla poikasilla (2 v) sikäli, kun istutuksiin sopivaa kalaa on saatavilla.*
- 2. Pajakkakosken, Akonkosken ja Saarikosken laajempi vesistökunnostus on toteutettu n. 10 v sitten. Pienempiä kunnostuksia on tehty lähes vuosittain, viimeksi syksyllä 2024 mm.tehty uusia kutusorakoita.*
- 3. Pajakkajoen Akonkoski on ekokalastuskohde, jossa kalastusta rajoitetaan mm. rauhoituspäivillä pyydystä & päästä kalastuksella.*

Pajakkakoskella rasvaevällinen taimen on vapautettava.

PÄÄTÖS

Päätös on myönteinen.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Pohjois-Suomen
kalatalouspalvelut

Toimialue: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa,
Kainuu

Vaihde 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi

PL 8060,
Hallituskatu 3 B
96101 Rovaniemi

PL 115,
Kalliokatu 4
87101 Kajaani

PL 86,
Veteraanikatu 1
90101 Oulu

PERUSTELUT

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus katsoo, että kokonaistilanne arvioiden rasvaeväleikatun taimenen alamitan muutos 40 cm:n Kuhmon Pajakkakoskelle on perusteltu ja tarpeellinen.

Kalastuslain 57 § mukaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi alueellisen erityistilanteen huomioimiseksi kalastusoikeuden haltijan tai kalatalousalueen hakemuksesta taikka omasta aloitteestaan määrätä alueelle 56 §:n nojalla säädettyistä laji- tai kantakohtaisista pyyntimitoista poikkeavat pyyntimitat, jos kalalajin tai -kannan tila alueella poikkeaa olennaisesti siitä, mikä on ollut perusteena sitä koskevien pyyntimittojen säätämiselle.

Hallituksen esitys uudeksi kalastuslaiksi (HE 192/2014) kuvailee, että kalalajien ja -kantojen alueellisten erityispiirteiden huomioon ottamiseksi 57 § pykälässä säädettäisiin ELY-keskukselle toimivalta määrätä alueellaan noudatettavaksi 56 §:n nojalla valtioneuvoston asetuksella säädettyistä poikkeavat pyyntimitat. Toimivallan käyttäminen olisi sidottu sellaisiin tilanteisiin, joissa poikkeaminen johtuisi kalalajin tai -kannan paikallisen tilan olennaisesta erosta siihen, mikä on ollut perusteena 56 §:n nojalla annetussa asetuksessa säädettyille mitoille.

Hakemuksessa on haettu pyyntimitan laskua 40 cm:n rasvaeväleikatuille istutusperäisille taimenille koskialueelle, johon kohdistuu pyyntikokoisten kalojen istutuksia ja jonka kalastus on pitkään perustunut istuta- ja ongi kalastukseen.

Keskimitaltaan yli 50 cm pituisten istutustaimenten saatavuus kalanviljelystä on nykyisellään erittäin huono ja tilannetta on heikentänyt Oulujoen kantaa olevan järvitaimenen käyttöön siirtyminen, joka kasvaa laitosolosuhteissa hitaammin kuin Rautalammin reitin taimen ja on herkempi kalanviljelyssä ilmeneville tuotanto-ongelmille.

Lapin ELY-keskus katsoo, että rasvaeväleikattujen istutustaimenten osalta voidaan katsoa tilanteen olennaisesti eroavan siitä, mikä on ollut perusteena 56 §:n nojalla annetussa asetuksessa säädettyille mitoille. Hakemuksen mukaisissa istuta- ja ongi kalastukseen perustuvissa koskikalastuspaikoissa ei ole tarkoituksenmukaista saada lisää kasvua tai tuottoa pyyntikokoisten kalojen istutuksille vaan niiden tarkoituksena on ylläpitää alueen kalastus- ja virkistäytymismahdollisuuksia.

Päätöksen myöntäminen useammaksi vuodeksi on perusteltua kalanviljelyalan tuotannon sopeutumisen kannalta.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Pohjois-Suomen
kalatalouspalvelut

Toimialue: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa,
Kainuu

Vaihde 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi

PL 8060,
Hallituskatu 3 B
96101 Rovaniemi

PL 115,
Kalliokatu 4
87101 Kajaani

PL 86,
Veteraanikatu 1
90101 Oulu

Pajakkakoski on järvitaimenen keskeistä elinaluetta ja myönnettävällä luvalla on vaikutuksia alueen kalastukseen sekä istutuskäytäntöihin. Näin ollen on perusteltua, että kalastuspaineen, taimensaaliiden sekä luontaisen taimenkannan kehitystä seurataan vuosittain alueelta kerättävillä saalisilmoituksilla.

EHDOT

1. Hakijan on istutettava ensisijaisesti Oulujoen kantaa olevia taimenia.
2. Päätös koskee vain rasvaeväleikattuja taimenia.
3. Päätös koskee ainoastaan **Pajakkajoen Pajakkakoskea (karttaliite)**.
4. Kalojen istutuksista on ilmoitettava kolmen kuukauden kuluessa Kalastuslain 94 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun istutusrekisteriin.
5. **Luvanhaltija on velvollinen keräämään vuosittain tätä päätöstä koskevalta alueelta kalastajien saalistiedot. Tiedoista tulee käydä ilmi erikseen rasvaevällisten sekä rasvaevättömien taimenten saaliit. Lisäksi mahdollinen vapautettu saalis tulee raportoida erikseen rasvaevällisten ja eväleikattujen taimenten osalta. Kuluneen vuoden saalistiedot tulee toimittaa Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle kalastusvuotta seuraavan vuoden toukokuun alkuun mennessä.**
6. Lapin voi tarvittaessa antaa lisämääräyksiä ja ehtoja luvan käyttöön liittyen.
7. Lapin ELY-keskus voi peruuttaa luvan, mikäli luvansaaaja ei noudata edellä olevia lupaehtoja tai mikäli olosuhteet alueella tai päätöksen perusteena olevissa seikoissa olennaisesti muuttuvat.

ASIAKIRJAN HYVÄKSYNTÄ

Tämä päätös on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Lapin ELY-keskuksen kalatalousasiantuntija Janne Narkiniemi ja ratkaissut kalatalouspäällikkö Jermi Tertsunen.

VOIMAANTULO JA VOIMASSAOLO

Päätös astuu voimaan sen saatua lainvoiman ja on voimassa 31.12.2028 saakka.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Pohjois-Suomen
kalatalouspalvelut

Toimialue: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa,
Kainuu

Vaihde 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi

PL 8060,
Hallituskatu 3 B
96101 Rovaniemi

PL 115,
Kalliokatu 4
87101 Kajaani

PL 86,
Veteraanikatu 1
90101 Oulu

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Kalastuslaki (379/2015) 57 §

Kalastusasetus (1360/2015) 3 §

MAKSU

55 € alv 0 %, (valtionneuvoston asetus 794/2024, kalastuslain 57 §:ssä tarkoitettu päätös). Lasku toimitetaan erikseen hakijalle.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja siitä määrättyyn maksuun saa hakea oikaisua Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta 30 päivän kuluessa tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin on katsottava tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Oikaisuvaatimusosoitus on liitteenä.

LIITTEET

Oikaisuvaatimusosoitus

Valitusosoitus

NÄHTÄVILLE

Lapin ELY-keskuksen sähköinen ilmoitustaulu

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Pohjois-Suomen
kalatalouspalvelut

Toimialue: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa,
Kainuu

Vaihde 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi

PL 8060,
Hallituskatu 3 B
96101 Rovaniemi

PL 115,
Kalliokatu 4
87101 Kajaani

PL 86,
Veteraanikatu 1
90101 Oulu

KARTTALIITE

Hakemus koskee Kuhmon Pajakkakoskea

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Pohjois-Suomen
kalatalouspalvelut

Toimialue: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa,
Kainuu

Vaihde 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi

PL 8060,
Hallituskatu 3 B
96101 Rovaniemi

PL 115,
Kalliokatu 4
87101 Kajaani

PL 86,
Veteraanikatu 1
90101 Oulu